

ת"פ 26271/07/16 - מדינת ישראל נגד יוסף כהן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 26271-07-16 מדינת ישראל נ' כהן
תיק חיצוני: 92951/2016

בפני	כבוד השופטת מיכל ברנט
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	יוסף כהן

החלטה

כללי

1. לפני טענת "אין להשיב לאשמה", אשר הועלתה בתום פרשת התביעה ובהתאם לסעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ").
 2. ביום 24.11.16 הוגש כתב אישום המייחס לנאשם עבירות של הפקרה אחרי פגיעה, שיבוש מהלכי משפט והשמדת ראיה, עבירות לפי סעיפים 64(א)(ג) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961, סעיף 244 לחוק העונשין וסעיף 242 לחוק העונשין, בהתאמה.
 3. במסגרת המסכת העובדתית המפורטת בכתב האישום נטען, בתמצית, כי ביום 1.3.16, בסמוך לשעה 20:37, נהג הנאשם בכביש 6 בקרבת קילומטר 145 מדרום לצפון בסמוך למחלף חורשים, ברכב פרטי מסוג שברולט אימפלה מ.ר. 33-336-37 (להלן: "השברולט"), בנתיב השמאלי, במהירות של כ-150 קמ"ש.
- בשול השמאלי בכיוון נסיעתו נעצר זמן קצר קודם לכן רכבה של הילה מיכלי נחמן ז"ל (להלן: "המנוחה"), לאחר שזו איבדה שליטה על רכבה ופגעה במעקה הבטיחות. לאחר שהמנוחה יצאה מהרכב וחילצה ממנו את בנה הפעוט ושני תאומים בני 3 חודשים, ניסתה המנוחה לחלץ את אימה מן הרכב, ולשם כך עמדה על הנתיב השמאלי. או אז, פגע בה הנאשם בעוצמה עם חזית שמאל של השברולט. כתוצאה מהפגיעה נהרגה המנוחה במקום, נופצה שמשות השברולט, נתלשה מראת הצד השמאלית, נסדק פנס חזית שמאל ונמערך הפח בדלת הנהג בצידו השמאלי של השברולט ובכנף הקדמית השמאלית, כשעליהם רקמות ודם המנוחה.

מיד לאחר התאונה עצר הנאשם את השברולט בסמוך על השול הימני, אולם גמלה בליבו החלטה להסתיר את מעורבותו בתאונה, להעלים ראיות ולשבש הליכי חקירה ומשפט. לשם כך, ניגש לשני עדים אשר עמדו על השול הימני והמתינו להגעת רכב חילוץ לרכבם התקול, וחקר אותם אודות התאונה מבלי לומר שהוא מעורב בה. הנאשם המתין במקום כ-18 דקות מבלי לומר לאיש - ובפרט לגורמי ההצלה והמשטרה אשר הגיעו למקום התאונה - כי הוא מעורב בתאונה בה נהרגה המנוחה, ובשלב מסוים חזר לרכב השברולט ועזב את המקום.

מיד לאחר מכן, ובהתאם לתכנית, נסע הנאשם לסוכנות הרכב "שגיא מוטורס" בפתח תקווה אשר בבעלותו, במטרה להשאיר את השברולט במקום ולנסוע ברכב אחר. הנאשם שטף את צידה השמאלי של השברולט באמצעות צינור "גרניק", המיועד לשטיפה בלחץ מים גבוה, והעלים חלק מהרקמות ומדמה של המנוחה. לאחר מכן נסע עם השברולט לתחנת המשטרה בחדרה ודיווח בכזב כי נסע בכביש 6 ונפגע בתאונה מרכב מרצדס שחור.

לנוכח מעשיו האמורים נטען כי הנאשם נהג ברכב המעורב בתאונה בה נגדם, מבלי שהזעיק עזרה או הושיט עזרה מתאימה למנוחה בהתאם לנסיבות המקרה ולמקום התאונה, לא דאג למניעת כל נזק נוסף למנוחה ככל יכולתו, ובכלל זה לא לקח אחריות על חלקו באירוע ולא נשאר במקום התאונה עד למיצוי הליכי הבירור והחקירה על ידי גורמי הרפואה ונציגי אכיפת החוק, וכן שיבש הליכי חקירה ומשפט, השמיד במזיד ראיה שידע כי עשויה להיות דרושה כראיה בהליך שיפוטי וזאת בכוונה למנוע את השימוש בה כראיה.

4. במסגרת 7 ישיבות הוכחות נשמעה לפני פרשת התביעה, ובמסגרתה העידו 26 עדי תביעה, בהם אם המנוחה ועדי ראיה נוספים לתאונה, עדים מן המטה הארצי לעניין ממצאי דנא של המנוחה על גבי השברולט, וכן הוגשו בין היתר סרטוני מצלמות האבטחה מסוכנות "שגיא מוטורס", המתעדים באופן חלקי את הפגיעות בשברולט ואת שטיפתה על ידי הנאשם בסמוך לאחר התאונה.

בתום פרשת התביעה ביקש ב"כ הנאשם, כאמור, להעלות טענת "אין להשיב לאשמה".

טיעוני ב"כ הצדדים

5. לטענת ב"כ הנאשם, לא הוכחה במסגרת פרשת התביעה אחריותו בעבירת ההפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה.

ראשית, נטען כי לא הוכח "אף לא בראיות בסיסיות ודלות" כי הנאשם פגע עם רכבו במנוחה, ומכאן שלא הוכח רכיב העבירה המתייחס למעורבותו בתאונה.

ביחס לממצאי דנא של המנוחה (ת/88) נטען כי לא הוכח ברמת הוודאות הנדרשת כי הדגימות שנלקחו מרכבו של הנאשם במז"פ נתניה הן אלו שהגיעו ונבדקו במרכז הלאומי לרפואה משפטית (שרשרת ראיות), ו/או כי דגימות שנמצאו על שברי פלסטיק מזירת התאונה (שברי פלסטיק וגוף מראה) שייכים לרכב הנאשם.

כן הפנה ב"כ הנאשם לעדותו של עד הראייה, מר אסף טאובר, אשר ראה לטענתו את הרכב אשר נסע מאחוריו ואשר שיער כי פגע במנוחה, ותיאורו את הרכב (תאורת לדים בצורה ייחודית) אינו תואם את רכבו של הנאשם.

שנית נטען כי הוכח בבית המשפט שהנאשם עצר במקום התאונה באופן מיידי (דו"ח איתוראן ת/81), נכח במקום שעה ששני העדים הנוספים הזעיקו את כוחות ההצלה למקום, המתין במקום כ-24 דקות (נתוני מצלמות כביש 6 לקטע הכביש, ת/84), חצה את הכביש ושהה בסמוך לרכב המנוחה ולגופתה ועזב רק לאחר הגעת כוחות הביטחון וההצלה למקום, ומכאן שלא מתמלאות הוראות הסעיף לפיהן המעורב בתאונה "לא עצר או הזעיק עזרה".

6. ב"כ המאשימה מצידה ביקשה לדחות את טענת ההגנה ולפיה "אין להשיב לאשמה", והפנתה לכך שבשלב דיוני זה על בית המשפט לבחון רק את הראיות המפלילות - דהיינו המשמשות לחובת הנאשם, וכי די בקיומן של ראיות דלות ובסיסיות בלבד על מנת לעבור את משוכת הראיות לכאורה הנדרשת.

על כן, די לבית המשפט בשלב זה בראיות לפיהן הנאשם היה במקום התאונה במועד התאונה ("מבחן ההזדמנות"), וממצאי הדנא של המנוחה על גבי רכב הנאשם, ואין הוא צריך להידרש לבחינת שרשרת הראיות, הכרוכה בשיקולי מהימנות עדים ו/או קביעת משקל ראיתי.

כן נטען, כי מפסיקת בית המשפט העליון עולה שחובת הנהג המעורב בתאונה היא לקחת אחריות לאירוע בו היה מעורב, ובכך בין היתר להישאר במקום התאונה עד למיצוי הליכי הבירור של גורמי הרפואה ואכיפת החוק, והנאשם לא עשה כן (ע"פ 9628/09 **בת אל שרעבי נ' מדינת ישראל**). גם כבוד השופט עמית בע"פ 2247/10 **ימיני נ' מדינת ישראל** עמד על כך שאחת מתכליות העבירה היא מניעת בריחה והימלטות מן הדין.

בענייננו, הנאשם עזב את המקום מבלי להשאיר את פרטיו אף לא לעדי הראייה במקום, ובהמשך תועד הנאשם בעמדת שטיפת כלי הרכב במתחם "שגיא מוטורס", כאשר הפנס השמאלי של רכבו אינו פועל כראוי. גרסתו, כך לטענת ב"כ המאשימה, למסכת עובדתית זו תמוהה. מכאן, כי המאשימה הוכיחה במידה הנדרשת בשלב זה את קיומן של ראיות לכאורה לאשמת הנאשם, והנטל עובר אליו להציג הגנתו.

דין והכרעה

7. סעיף 158 לחסד"פ קובע כך:

"נסתיימה פרשת התביעה **ולא הוכחה האשמה אף לכאורה**, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה" (ההדגשות שלי - מ.ב.).

8. המשמעות המעשית של "היעדר הוכחה לכאורה", היא כי אין בראיות שהוגשו לבית המשפט מטעם התביעה כדי

לבסס הרשעה, אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי, וכי אין לדקדק אם הוכח לכאורה כל פרק שולי וכל יסוד משני מאלה שהוזכרה בפרשת העובדות, אלא די בראיות בסיסיות - ולו דלות - לגבי היסודות המרכזיים של האישום (ע"פ 732/76 **כחלון**, ע"פ 141/854 **טובול**, י' קדמי, **סדר הדין בפלילים**, חלק 2 א' עמוד 1446).

כמו כן נקבע בפסיקה, כי ראיות אלה אינן מאבדות מערכן אף אם קיימות בהן ראיות סותרות המחלישות אותן, שכן בשלב זה לא נבחנת שאלת משקלן של הראיות לכאורה (בש"פ 153/95 **הראל**, בש"פ 4192/97 **חסיין**).

9. משמעות הדבר לענייננו היא כילא מוטלת על בית המשפט בשלב מוקדם זה החובה לבדוק האם קיימת שרשרת מוצג מלאה, אלא רשאי הוא להסתמך על חוות הדעת של המעבדה הביולוגית בדבר קיום ממצאי דנא של המנוחה על רכב המנוח במוצגים שניטלו מהשברולט והועברו לבדיקה. ומכאן שאינני נדרשת למכלול טענותיו של הסנגור ביחס לפגמים בשרשרת, הגם שפסיקת בתי המשפט הכירה באפשרות להתגבר על פערים בשרשרת בהתקיים נסיבות מסוימות.

10. מכאן עולה גם שאין זה המקום להידרש למשמעות עדותו של מר אסף טאובר, אשר לטענת הסנגור מחלישה את ראיות המאשימה.

11. נוסחו של סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 נכון ליום התאונה הינו:

64א. (ג) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נגדם, ולא עצר או לא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים.

... (ה) בסעיף זה, "הזעיק עזרה" - הושיט עזרה מתאימה בהתאם לנסיבות המקרה ולמקום התאונה, ובכלל זה, בהתאם לנסיבות המקרה, הזעיק את גופי ההצלה המקצועיים הנחוצים למקום התאונה, המתין ליד הנפגע עד להגעתם, דאג למניעת כל נזק נוסף לנפגע ככל יכולתו והגיש לנפגע עזרה ראשונה אם ביכולתו להגישה על פי הכשרתו.

טענתו המשפטית של ב"כ הנאשם היא כי אין ראיות לכאורה למעורבותו בתאונה, וכי מכל מקום הנאשם עצר את רכבו, המתין בסמוך לנפגעת עד להגעת גופי ההצלה, ועזב את המקום בחלוף כ-24 דקות, ועל כן רכיבי העבירה אינם מתמלאים.

12. בית המשפט העליון עמד על כך כי לעבירת ההפקרה מספר תכליות, לבד מהענקת עזרה מיידית לנפגע התאונה, ואלה הן עמידה על אחריותו של הנהג לתאונה והקלה על יכולת הבירור והחקירה של רשויות אכיפת החוק: "מאלה נלמדת חובתו המשפטית של הנהג לקחת אחריות לאירוע שבו הוא היה מעורב, ואחריות זו משמעותה, בין היתר - הישארות במקום התאונה, עד למיצוי הליכי הבירור על ידי גורמי הרפואה ונציגי אכיפת החוק", וזאת בפרט לאחר תיקון 101 לפקודת התעבורה, שבגדרו הוחמרה הענישה ב"הפקרה בנסיבות מחמירות". (כבוד השופט מלצר בע"פ 9628/09 **בת אל שרעבי נ' מדינת ישראל**, כבוד השופט סולברג בע"פ 7936/13 **אהרון לוי נ' מדינת ישראל**,

וכן ע"פ 7159/98 מדינת ישראל נ' פלוני, ע"פ 1977/05 גולה נ' מדינת ישראל, ע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל, ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל).

13. מקום שהניחה המאשימה בסיס ראיתי לכך שהנאשם היה מעורב בתאונה - בשים לב לממצאי חוות הדעת הביולוגית ולפגיעות ברכבו של הנאשם, ולכך שהנאשם עזב את מקום התאונה מבלי שמסר לגורמי ההצלה והאכיפה בשטח את פרטיו ו/או דיווח להם על מעורבותו בתאונה ונסע לרחוץ את מכוניתו במתקן לשטיפת מכוניות ולהגיש תלונה אודות תאונה בנסיבות אחרות בתחנת משטרה מרוחקת - הרי שקיימות ראיות בסיסיות להתמלאות יסודות עבירת ההפקרה.

14. בשים לב לאמור, הבקשה לזיכוי החלקי של הנאשם נדחת על ידי, והנטל עובר את הנאשם להציג את הגנתו.

ניתנה היום, ה' אב תשע"ח, 17 יולי 2018, בהעדר הצדדים.